

ZAKON

O OSNOVNIM PRAVIMA BORACA, VOJNIH INVALIDA I PORODICA PALIH BORACA

("Sl. list SRJ", br. 24/98, 29/98 - ispr. i 25/2000 - odluka SUS i "Sl. glasnik RS", br. 101/2005 - dr. zakon i 111/2009 - dr. zakon)

Glava prva KORISNICI PRAVA

Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnovna prava boraca, vojnih invalida, porodica palih boraca i članova porodica vojnih invalida.

I BORCI

Član 2

Borac je jugoslovenski državljanin koji je:

- 1) u ratu vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti radi odbrane suverenosti, teritorije, nezavisnosti i ustavnog poretka Savezne Republike Jugoslavije;
- 2) učestvovao u oslobodilačkim ratovima od 1912. do 1918. godine kao pripadnik srpske i crnogorske vojske;
- 3) učestvovao u antifašističkoj borbi u Drugom svetskom ratu:
 - kao pripadnik Vojske Kraljevine Jugoslavije u ratu od 6. do 17. aprila 1941. godine;
 - u sastavu savezničkih armija;
- 4) učestvovao u Narodnooslobodilačkoj borbi u Drugom svetskom ratu kao pripadnik partizanskih odreda, Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije, odnosno Jugoslovenske armije od 17. aprila 1941. do 15. maja 1945. godine, u borbi protiv okupatora i njegovih saradnika, odnosno kome je aktivan i organizovan rad u toj borbi priznat u poseban staž u dvostrukom trajanju po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- 5) vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve ili za ciljeve državne bezbednosti u oružanim akcijama posle 17. avgusta 1990. godine za očuvanje suverenosti, nezavisnosti i teritorijalne celokupnosti Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Borac je i jugoslovenski državljanin koji je vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti u vezi sa učestvovanjem u oružanoj akciji preduzetoj za vreme mira radi odbrane suverenosti, teritorije, nezavisnosti i ustavnog poretka Savezne Republike Jugoslavije.

II RATNI VOJNI INVALIDI

Član 3

Ratni vojni invalid je jugoslovenski državljanin koji je zadobio ranu, povredu, ozledu ili bolest, pa je zbog toga nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%, i to:

- 1) vršeci vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve u ratu ili u oružanoj akciji za očuvanje državne bezbednosti u miru, pod okolnostima iz člana 2. ovog zakona;
- 2) pri vršenju vojnih dužnosti u stranoj zemlji koja je u oružanom sukobu ako ga je na vršenje tih dužnosti uputio nadležni vojni organ u okviru međunarodnih obaveza Savezne Republike Jugoslavije;
- 3) za vreme ratnog zarobljeničtva u koje je dospao kao borac iz člana 2. ovog zakona, odnosno kao lice iz tačke 2. ovog člana.

Član 4

Ratni vojni invalid je i jugoslovenski državljanin kod koga je postojala bolest koja se pogoršala pod okolnostima iz čl. 2 i 3. ovog zakona, pa je zbog toga nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%.

Član 5

Ratni vojni invalid je i stranac kod koga je nastupilo oštećenje organizma pod okolnostima iz člana 2. stav 1. tač. 1. i 5. i stav 2. ovog zakona, ako svojstvo ratnog vojnog invalida po tom osnovu ne može ostvariti od strane države.

Član 6

Ratni vojni invalid koji naknadno ispuni uslove za sticanje svojstva mirnodopskog vojnog invalida zadržava svojstvo ratnog vojnog invalida, a invaliditet mu se utvrđuje prema ukupnom oštećenju organizma po oba osnova.

III MIRNODOPSKI VOJNI INVALIDI

Član 7

Mirnodopski vojni invalid je jugoslovenski državljanin koji je u miru, kao vojnik na službenju vojnog roka, student vojne akademije, učenik srednje vojne škole, slušalac škole za rezervne oficire i lice u rezervnom sastavu, kao i dobrovoljac na vojnoj dužnosti u Vojski Jugoslavije, u vršenju vojne službe ili dužnosti u vezi s tom službom, bez svoje

krivice, zadobio ranu, povredu ili ozledu zbog koje je nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%.

Član 8

Mirnodopski vojni invalid je jugoslovenski državljanin koji je u miru, kao vojnik na služanju vojnog roka, student vojne akademije, učenik srednje vojne škole, slušalac škole za rezervne oficire i lice u rezervnom sastavu, kao i dobrovoljac na dužnosti u Vojski Jugoslavije, zadobio bolest koja je u uzročnoj vezi sa vršenjem vojne službe ili dužnosti u vezi s tom službom, zbog čega je nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 60%.

Mirnodopski vojni invalid je i jugoslovenski državljanin koji je zadobio bolest koja je u uzročnoj vezi sa vršenjem obavezne vojne službe van Savezne Republike Jugoslavije u okviru međunarodnih obaveza koje je Savezna Republika Jugoslavija preuzela, pa je zbog toga nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 50%.

Mirnodopski vojni invalid je i jugoslovenski državljanin kod koga je pod okolnostima i pod uslovima iz st. 1. ili 2. ovog člana, usled pogoršanja bolesti koja je postojala pre stupanja u Vojsku Jugoslavije, nastupilo oštećenje organizma najmanje za 60%, odnosno 50%.

Član 9

Mirnodopski vojni invalid je jugoslovenski državljanin kod koga je oštećenje organizma, najmanje za 20%, nastupilo usled rane, povrede ili ozlede koju je zadobio bez svoje krivice:

1) za vreme vojnostručne obuke u organizacijama saveza rezervnih vojnih starešina i u drugim organizacijama koje odredi nadležni savezni organ ako je obuku planirao, organizovao i kontrolisao organ Vojske Jugoslavije i ako se obuka izvodi po pozivu nadležnog organa, kao i za vreme gađanja vatrenim oružjem i drugih oblika vojne obuke koji po svojoj prirodi mogu izazvati povećanu opasnost za oštećenje organizma, a koji su predviđeni programom obavezne obuke za odbranu i zaštitu;

2) kao žrtva napada u vezi sa obavljanjem službene dužnosti u zemlji, ili u inostranstvu u svojstvu zaposlenog u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Savezne Republike Jugoslavije ili lica upućenog u to predstavništvo radi obavljanja poslova iz nadležnosti Savezne Republike Jugoslavije.

Član 10

Mirnodopski vojni invalid koji naknadno ispuni uslove za sticanje svojstva ratnog vojnog invalida stiče svojstvo ratnog vojnog invalida, a invaliditet mu se utvrđuje prema ukupnom oštećenju organizma po oba osnova.

Član 11

Nehat se ne smatra krivicom u smislu odredaba čl. 7. i 9. ovog zakona.

Član 12

Vršenjem službe, odnosno dužnosti u vezi sa službom u Vojski Jugoslavije smatra se vršenje službe, odnosno dužnosti po odredbama saveznog zakona kojim se uređuje služba u Vojski Jugoslavije.

Obaveznom vojnom službom smatra se vršenje vojne obaveze po odredbama saveznog zakona kojim se uređuje vojna obaveza.

IV PORODICA PALOG BORCA

Član 13

Porodica palog borca je porodica lica koje je poginulo, umrlo ili nestalo pod okolnostima iz čl. 2. i 3. ovog zakona ili je umrlo od posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene pod tim okolnostima u roku od godinu dana od dana nastanka oštećenja organizma.

Članovi porodice palog borca su:

- 1) bračni drug, deca rođena u braku ili van braka i usvojena deca, kao i pastorčad koju je pali borac izdržavao (u daljem tekstu: uža porodica palog borca);
- 2) roditelji, kao i očuh, maćeha i usvojioci koji su palog borca izdržavali ili koje je pali borac izdržavao;
- 3) ded i baba, unuče, sestra i brat palog borca koje je pali borac izdržavao.

Sa članovima uže porodice izjednačeno je lice koje je sa palim borcem do njegove smrti živelo u vanbračnoj zajednici, ako je sa njim imalo dece.

V ČLANOVI PORODICE VOJNOG INVALIDA

Član 14

Članovi porodice vojnog invalida i lica koje je poginulo ili umrlo od posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene pod okolnostima iz čl. 7. do 9. ovog zakona su:

- 1) bračni drug, deca rođena u braku ili van braka i usvojena deca, kao i pastorčad koju je vojni invalid izdržavao (u daljem tekstu: uža porodica vojnog invalida);
- 2) roditelji, očuh, maćeha ili usvojioci koji su vojnog invalida izdržavali ili koje je on izdržavao;
- 3) ded i baba koje je vojni invalid izdržavao.

Glava druga

OSNOVNA PRAVA

I OSNOVNA PRAVA BORACA

Član 15

Osnovno pravo borca je pravo na borački dodatak.

Član 16

Borački dodatak je pravo na dodatak uz zaradu ostvarenu po osnovu radnog odnosa.

Član 17

Borac sa priznatim svojstvom ratnog vojnog invalida iz člana 3. tač. 1. i 3. ovog zakona, ima pravo na borački dodatak dok je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom, ako mu je iznos mesečne zarade manji od iznosa prosečne neto zarade u Saveznoj Republici Jugoslaviji iz prethodnog meseca, uvećane za 30%.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, pravo na borački dodatak ima i borac koji, prema nalazu i mišljenju nadležne lekarske komisije, radi sa skraćenim radnim vremenom ako je vojni invalid ili invalid rada, odnosno žena koja po propisima ima pravo da radi sa skraćenim radnim vremenom zbog dojenja ili negovanja deteta.

Član 18

Borački dodatak određuje se u visini razlike između iznosa zarade koju je borac ostvario za rad u punom radnom vremenu i iznosa prosečne neto zarade u Saveznoj Republici Jugoslaviji iz prethodnog meseca, uvećane za 30% (u daljem tekstu: osnov za određivanje boračkog dodatka).

Član 19

Za vreme privremene nezaposlenosti, lice iz člana 17. stav 1. ovog zakona koje je u vreme prestanka radnog odnosa primalo borački dodatak ima pravo na taj dodatak u iznosu koji mu je pripadao u poslednjem mesecu pre prestanka radnog odnosa dok prima novčanu naknadu po propisima o zapošljavanju.

Pravo na borački dodatak za vreme privremene nezaposlenosti ima, u visini propisanoj u stavu 1. ovog člana, i lice iz člana 17. stav 1. ovog zakona koje do prestanka radnog odnosa nije ostvarilo pravo na borački dodatak ako je u poslednjem mesecu pre prestanka radnog odnosa ispunjavalo uslove za taj dodatak.

Član 20

Za vreme privremene sprečenosti za rad lice iz člana 17. stav 1. ovog zakona ima pravo na borački dodatak u istom procentu u kome se, za isti slučaj sprečenosti za rad, određuje naknada zarade.

II OSNOVNA PRAVA VOJNIH INVALIDA, ČLANOVA PORODICE PALIH BORACA I ČLANOVA PORODICE VOJNIH INVALIDA

Član 21

Osnovna prava vojnog invalida su:

- 1) lična invalidnina;
- 2) dodatak za negu i pomoć;
- 3) ortopedski dodatak;
- 4) zdravstvena zaštita i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite;
- 5) ortopedska i druga pomagala;
- 6) naknada za vreme nezaposlenosti;
- 7) banjsko i klimatsko lečenje;
- 8) besplatna i povlašćena vožnja;
- 9) naknada za ishranu i smeštaj za vreme putovanja i boravka u drugom mestu;
- 10) pravo na putničko motorno vozilo.

Član 22

Osnovna prava člana porodice palog borca su:

- 1) porodična invalidnina;
- 2) uvećana porodična invalidnina;
- 3) zdravstvena zaštita i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite;
- 4) besplatna i povlašćena vožnja;
- 5) naknada za ishranu i smeštaj za vreme putovanja i boravka u drugom mestu.

Osnovna prava iz stava 1. ovog člana, osim prava na uvećanu porodičnu invalidninu, ima i član porodice lica poginulog ili umrlog od posledica rane, povrede ili ozlede zadobijene pod okolnostima iz čl. 7. i 9. ovog zakona, odnosno umrlog od bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 8. ovog zakona.

Član 23

Osnovna prava člana porodice vojnog invalida su:

- 1) porodična invalidnina;
- 2) zdravstvena zaštita i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite;
- 3) besplatna i povlašćena vožnja;
- 4) pomoć u slučaju smrti;
- 5) naknada za ishranu i smeštaj za vreme putovanja i boravka u drugom mestu.

Član 24

Vojni invalidi razvrstavaju se, radi ostvarivanja prava po ovom zakonu, u grupe vojnog invaliditeta prema stepenu oštećenja organizma izraženom u procentu.

Procent vojnog invaliditeta određuje se, trajno ili privremeno, srazmerno oštećenju organizma koje je nastalo kao posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene pod okolnostima utvrđenim ovim zakonom.

Privremeni procent vojnog invaliditeta utvrđuje se ako postoje izgledi da će se oštećenje organizma u znatnoj meri poboljšati primenom bilo kog medicinskog sredstva (operativne intervencije, fizikalne terapije i rehabilitacije, medikamentozno lečenje i dr.).

Za određivanje procenta vojnog invaliditeta uzimaju se u obzir i oštećenja organizma nastala usled upotrebe standardnih lekova, operacija i drugih terapijskih poduhvata radi lečenja od rana, povreda, ozlede i bolesti zadobijenih pod okolnostima predviđenim ovim zakonom i nošenja ortopedskih pomagala, gubitka ili teško oštećenje parnog organa ako je drugi parni organ izgubljen ili teško oštećen usled posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene pod okolnostima utvrđenim ovim zakonom, okolnosti pod kojima je kod maloletnika i ratnih zarobljenika nastupilo oštećenje organizma usled psihosomatskih oštećenja i poremećaja, kao i pol vojnog invalida.

Član 25

Prema procentu invaliditeta, vojni invalidi razvrstavaju se u deset grupa vojnog invaliditeta, i to:

I grupa - invalidi sa 100% invaliditeta kojima je za redovan život potrebna nega i pomoć;

II grupa - invalidi sa 100% invaliditeta;

III grupa - invalidi sa 90% invaliditeta;

IV grupa - invalidi sa 80% invaliditeta;

V grupa - invalidi sa 70% invaliditeta;

VI grupa - invalidi sa 60% invaliditeta;

VII grupa - invalidi sa 50% invaliditeta;

VIII grupa - invalidi sa 40% invaliditeta;

IX grupa - invalidi sa 30% invaliditeta;

X grupa - invalidi sa 20% invaliditeta.

Član 26

Svojestvo vojnog invalida na osnovu oštećenja organizma koje je nastalo usled rane, povrede ili ozlede može se utvrditi samo ako je rana, povreda ili ozleđa ostavila vidne tragove.

Vidnim tragovima, u smislu stava 1. ovog člana, smatraju se jasno vidljivi tragovi na površini tela i vidljiva oštećenja unutrašnjih organa utvrđena odgovarajućim dijagnostičkim metodama.

Član 27

Pri utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta licima kod kojih je pod okolnostima iz člana 4. i člana 8. stav 3. ovog zakona nastupilo oštećenje organizma uzima se odgovarajući procent od celokupnog oštećenja organizma, s obzirom na prirodu bolesti i njen razvitak, trajanje i težinu ratnih napora, odnosno napora pri vršenju vojne službe, kao i druge okolnosti koje su u pojedinom slučaju uticale na bolest.

Procenat vojnog invaliditeta utvrđen konačnim rešenjem po odredbi stava 1. ovog člana na osnovu pogoršanja bolesti, koji je određen pri prvom utvrđivanju vojnog invaliditeta, ne može se docnije povećati bez obzira na dalje pogoršanje oštećenja organizma.

Član 28

Lična, porodična i uvećana porodična invalidnina, dodatak za negu i pomoć i ortopedski dodatak određuju se u mesečnim iznosima.

Osnov za određivanje mesečnih iznosa primanja iz stava 1. ovog člana je iznos prosečne neto zarade u Saveznoj Republici Jugoslaviji iz prethodnog meseca, uvećan za 80%.

1. Lična invalidnina

Član 29

Lična invalidnina određuje se prema grupi vojnog invaliditeta.

Mesečni iznos lične invalidnine određuje se u procentu od osnova i iznosi, i to za:

1)	I	grupu	100%
2)	II	grupu	73%
3)	III	grupu	55%
4)	IV	grupu	41%
5)	V	grupu	29%
6)	VI	grupu	18%
7)	VII	grupu	13%
8)	VIII	grupu	8%
9)	IX	grupu	7%
10)	X	grupu	6%

2. Porodična invalidnina i uvećana porodična invalidnina

Član 30

Članovi uže porodice palog borca, članovi uže porodice vojnog invalida od I do VII grupe, posle njegove smrti, i članovi uže porodice lica koje je poginulo ili umrlo od posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene pod okolnostima iz čl. 7. do 9. ovog zakona imaju pravo na porodičnu invalidninu pod sledećim uslovima:

1) udova - kad navrši 45 godina života ili udovac - kad navrši 50 godina života, kao i pre navršениh 45, odnosno 50 godina života ako su nesposobni za privređivanje;

2) deca, usvojenici, pastorčad - do navršene 15. godine života, odnosno do završetka školovanja, a najdocnije do navršene 26. godine života, odnosno deca palog borca do 27. godine života, a ako su nesposobni za privređivanje - za vreme dok ta nesposobnost traje, pod uslovom da je nesposobnost nastupila pre navršene 15. godine, odnosno 26. godine života, a kod dece palog borca do 27. godine života. Ako je školovanje prekinuto zbog služenja vojnog roka ili bolesti, ta lica mogu koristiti pravo na porodičnu invalidninu i za vreme služenja vojnog roka, odnosno za vreme trajanja bolesti, i to do navršene 26. godine života, odnosno deca palog borca do 27. godine, a posle toga - najviše još za onoliko vremena koliko su zbog služenja vojnog roka, odnosno bolesti izgubila od školovanja, ako je školovanje produženo pre navršene 26. odnosno 27. godine života;

3) ako užu porodicu sačinjavaju bračni drug sa jednim detetom ili sa više dece, bračni drug ima pravo na porodičnu invalidninu kao sauživalac sa njima, bez obzira na uslove iz stava 1. tačka 1. ovog člana, i to dok i jedno od te dece ima pravo na porodičnu invalidninu.

Izuzetno od odredbi stava 1. tačka 1. ovog člana, bračni drug vojnog invalida koji je u vreme smrti bio korisnik dodatka za negu i pomoć ima pravo na porodičnu invalidninu nezavisno od uslova predviđenih u tim odredbama ako je sa vojnim invalidom živeo u zajedničkom domaćinstvu.

Član 31

Članovi porodice palog borca iz člana 13. stav 2. tačka 2. ovog zakona, članovi porodice vojnog invalida od I do VII grupe iz člana 14. tačka 2. ovog zakona, kao i brat, sestra i unuk palog borca iz člana 13. stav 2. tačka 3. ovog zakona imaju pravo na porodičnu invalidninu iako su članovi uže porodice ostvarili ovo pravo.

Očuh, maćeha ili usvojilac iz člana 13. stav 2. tačka 2. i člana 14. tačka 2. ovog zakona ima preče pravo na porodičnu invalidninu od roditelja koji nije izvršavao roditeljske dužnosti prema licu od koga izvodi pravo na porodičnu invalidninu.

Brat, sestra i unuk palog borca pravo na porodičnu invalidninu ostvaruju pod uslovima iz člana 30. stav 1. tačka 2. ovog zakona.

Član 32

Ded i baba palog borca i umrlog vojnog invalida od I do VII grupe imaju pravo na porodičnu invalidninu ako porodičnu invalidninu ne ostvaruju članovi porodice iz člana 13. stav 2. tač. 1. i 2. i člana 14. tač. 1. i 2. ovog zakona.

Ako porodicu sačinjavaju ded i baba po ocu i ded i baba po majci, pravo na porodičnu invalidninu imaju ded i baba koji su se starali o podizanju i vaspitanju lica od koga izvode pravo, odnosno ded i baba koje je to lice izdržavalo.

Član 33

Porodična invalidnina iznosi 10% od osnova.

Porodična invalidnina za korisnika koji je to pravo ostvario kao član porodice palog borca, kao i vojnika na služenju vojnog roka i lica u rezervnom sastavu poginulog ili umrlog od posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene za vreme vršenja vojnih dužnosti u Vojski Jugoslavije, iznosi 60% od osnova.

Ako pravo na porodičnu invalidninu ostvaruje više članova porodice, za svakog sauživaoca iznos porodične invalidnine iz stava 1, odnosno stava 2. ovog člana povećava se za 50%.

Član 34

Ako porodičnu invalidninu koriste dva člana ili više članova porodice, porodična invalidnina pripada sauživaocima na ravne delove.

Član 35

Roditelj palog borca koji nije imao druge dece, kao i roditelj palog borca koji je imao više dece i kome su ostala deca izgubila život kao građanske žrtve rata, ima pravo na uvećanje porodične invalidnine iz člana 33. stav 2. ovog zakona za 50%.

Ako porodičnu invalidninu po stavu 1. ovog člana koriste oba roditelja kao sauživaoci, iznos porodične invalidnine određen po članu 33. st. 2. i 3. ovog zakona uvećava se za 50%.

Član 36

Roditelj palog borca koji nije imao druge dece, kao i bračni drug palog borca koji nema dece, odnosno ako imaju jedno dete ili više dece koja su nesposobna za privređivanje, pod uslovom da je ta nesposobnost nastupila pre 15. godine života deteta, odnosno pre navršenih 26 godina života ako je dete bilo na školovanju, kao i dete palog borca imaju, pored prava na porodičnu invalidninu, i pravo na uvećanu porodičnu invalidninu.

Uvećana porodična invalidnina iz stava 1. ovog člana iznosi 35% od osnova.

Ako više lica iz stava 1. ovog člana ispunjava uslove za priznavanje prava na porodičnu invalidninu, uvećana porodična invalidnina u iznosu iz stava 2. ovog člana pripada svakom od njih.

Član 37

Članovi porodice koji ispunjavaju uslove za priznavanje prava na porodičnu invalidninu po dva ili više lica, imaju pravo na porodičnu invalidninu u nesmanjenom iznosu po svakom od tih lica, s tim da pravo na uvećanu porodičnu invalidninu iz člana 36. ovog zakona mogu ostvariti samo po jednom licu.

Član 38

Pravo na porodičnu invalidninu i uvećanu porodičnu invalidninu ima, pod uslovima propisanim ovim zakonom, i vojni invalid.

3. Dodatak za negu i pomoć

Član 39

Pravo na dodatak za negu i pomoć ima:

- 1) vojni invalid I grupe;
- 2) vojni invalid II, III i IV grupe sa oštećenjem organizma koje je, sa vojnim invaliditetom, jednako oštećenju organizma vojnog invalida I grupe.

Vojni invalidi iz stava 1. ovog člana, radi ostvarivanja prava na dodatak za negu i pomoć, razvrstavaju se u tri stepena, i to:

- 1) u prvi stepen - vojni invalidi I grupe koji su potpuno nesposobni za obavljanje svih osnovnih životnih potreba i kojima je neophodna neprekidna nega i pomoć drugog lica;
- 2) u drugi stepen - vojni invalidi I grupe koji nisu razvrstani u prvi stepen, kao i vojni invalidi II, III i IV grupe koji su potpuno nesposobni za obavljanje svih osnovnih životnih potreba i kojima je neophodna neprekidna nega i pomoć drugog lica;
- 3) u treći stepen - vojni invalidi II, III i IV grupe sa oštećenjem organizma koje je jednako oštećenju organizma vojnih invalida I grupe koji su razvrstani u drugi stepen.

Član 40

Dodatak za negu i pomoć određuje se u procentu od osnova i iznosi:

- 1) za prvi stepen 100%;
- 2) za drugi stepen 66%;
- 3) za treći stepen 46%.

Član 41

Vojnom invalidu korisniku dodatka za negu i pomoć, kad je smešten u zdravstvenoj ili drugoj organizaciji preko šest meseci u kojoj su mu obezbeđeni potrebna nega i pomoć, ne pripada taj dodatak za vreme koje provede u takvoj organizaciji, osim ako sam snosi troškove smeštaja i ishrane.

Član 42

Vojni invalid korisnik dodatka za negu i pomoć ima pravo na naknadu iznosa koji je, kao obveznik plaćanja doprinosa iz zarade, platio za lice koje mu pruža negu i pomoć sa kojim je zaključio ugovor o radu.

Naknada iz stava 1. ovog člana ne može biti veća od iznosa doprinosa na osnovicu koju čini dodatak za negu i pomoć na koji vojni invalid ima pravo.

4. Ortopedski dodatak

Član 43

Pravo na ortopedski dodatak ima vojni invalid I do VI grupe kome je vojni invaliditet utvrđen zbog oštećenja organizma koje je neposredna posledica zadobijene rane, povrede, ozlede ili bolesti koja je prouzrokovala amputaciju ekstremiteta ili teško oštećenje funkcije ekstremiteta, kao i zbog potpunog gubitka vida na oba oka.

Oštećenja organizma iz stava 1. ovog člana razvrstavaju se u četiri stepena, prema težini, vrsti i uzroku oštećenja.

Član 44

Ortopedski dodatak određuje se u procentu od osnova i iznosi:

- 1) za prvi stepen 29%;
- 2) za drugi stepen 22%;
- 3) za treći stepen 14%;

4) za četvrti stepen 7%.

Ortopedski dodatak iz stava 1. tačka 1. ovog člana povećava se za 25% vojnom invalidu kod koga postoji više oštećenja prvog stepena i iznosi 36% od osnova.

5. Zdravstvena zaštita i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite

Član 45

Vojni invalid ima pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite, u obimu propisanom za zaposlene po propisima u oblasti zdravstva, ukoliko ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu po propisima u oblasti zdravstva.

Vojnom invalidu koji po propisima u oblasti zdravstva ima pravo na zdravstvenu zaštitu obezbeđuju se oblici zdravstvene zaštite i drugih prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite propisani za zaposlene koji nisu predviđeni propisima na osnovu kojih vojni invalid ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu.

Član 46

Korisnik porodične invalidnine, dete vojnog invalida od I do VII grupe koje ispunjava uslove iz člana 30. stav 1. tačka 2. ovog zakona, bračni drug vojnog invalida I i II grupe i bračni drug vojnog invalida III i IV grupe kome je priznato pravo na dodatak za negu i pomoć, koji ne ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu po propisima u oblasti zdravstva, imaju pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite u obimu koji je za članove porodice zaposlenih utvrđen propisima u oblasti zdravstva.

Licima iz stava 1. ovog člana koja po propisima u oblasti zdravstva imaju pravo na zdravstvenu zaštitu obezbeđuju se oblici zdravstvene zaštite i drugih prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite propisani za članove porodice zaposlenih koji nisu predviđeni propisima na osnovu kojih ta lica ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu.

Član 47

Vojni invalid i lica iz člana 46. ovog zakona ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu na način i po postupku koji su propisani propisima u oblasti zdravstva.

Član 48

Ako je propisima kojima se uređuje ostvarivanje naknade zarade za vreme privremene sprečenosti za rad propisana manja naknada zarade od osnova za naknadu, vojni invalid ima pravo na naknadu zarade u visini razlike do 100% od osnova za naknadu ako je:

1) usled bolesti ili povrede privremeno nesposoban za rad, odnosno ako je radi lečenja i medicinskih ispitivanja smešten u stacionarnu zdravstvenu ustanovu;

2) upućen na banjsko i klimatsko lečenje;

3) izolovan kao kliconoša ili zbog pojave zarazne bolesti u njegovoj okolini.

Član 49

Vojni invalid ne učestvuje u troškovima korišćenja zdravstvene zaštite, osim za korišćenje lekova, neobavezne imunizacije i lečenje uz primenu prirodnog faktora po propisima u oblasti zdravstva.

Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i na korisnike porodične invalidnine po ovom zakonu koji su to pravo ostvarili kao članovi porodice palog borca.

Prava iz st. 1. i 2. ovog člana ostvaruju se na osnovu uverenja koje izdaje nadležni organ.

6. Ortopedska i druga pomagala

Član 50

Vojni invalid ima pravo na ortopedska i druga pomagala za oštećenje organizma po osnovu koga mu je priznat vojni invaliditet, u skladu sa medicinskim indikacijama utvrđenim propisima donesenim za izvršavanje ovog zakona.

7. Naknada za vreme nezaposlenosti

Član 51

Ratni vojni invalid od I do IV grupe kome je to svojstvo priznato po osnovu oštećenja organizma zadobijenog pod okolnostima iz člana 2. stav 1. tač. 1. i 5. i stav 2. ovog zakona, kao i u ratnom zarobljeništvu u vezi sa tim okolnostima, pod uslovom da nije u radnom odnosu, da nema prihod od druge delatnosti i da je prijavljen organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja, ima pravo na naknadu za vreme nezaposlenosti.

Pravo na naknadu iz stava 1. ovog člana trajno prestaje danom zasnivanja radnog odnosa ili osnivanja privatnog preduzeća, radnje ili druge organizacije, kao i u slučaju odbijanja zaposlenja obezbeđenog posredstvom organizacije nadležne za poslove zapošljavanja.

Naknada iz stava 1. ovog člana određuje se u mesečnom iznosu u visini prosečne neto zarade u Saveznoj Republici Jugoslaviji iz prethodnog meseca.

8. Banjsko i klimatsko lečenje

Član 52

Vojni invalid ima pravo na banjsko i klimatsko lečenje koje je neophodno kao nastavak lečenja od bolesti koje su propisom donesenim za izvršavanje ovog zakona predviđene kao indikacije za to lečenje.

Banjsko i klimatsko lečenje, u smislu ovog zakona jeste lečenje koje je neophodno kao nastavak lečenja od bolesti koje su propisane kao indikacije za to lečenje.

Član 53

Ugovore o banjskom i klimatskom lečenju vojnih invalida sa zdravstvenim i drugim organizacijama u kojima se sprovodi to lečenje zaključuje savezni organ nadležan za pitanja boraca i vojnih invalida (u daljem tekstu: nadležni savezni organ).

Ugovorima iz stava 1. ovog člana naročito se utvrđuju obim i kvalitet zdravstvenih i drugih usluga koje te organizacije pružaju korisnicima, cene tih usluga i druga međusobna prava i obaveze.

Ugovori iz stava 1. ovog člana ne mogu se zaključiti pod nepovoljnijim uslovima od uslova pod kojima se ovakav vid zdravstvene zaštite obezbeđuje osiguranicima po propisima u oblasti zdravstva.

9. Besplatna i povlašćena vožnja

Član 54

Vojni invalid i korisnik porodične invalidnine ima pravo na besplatnu vožnju u unutrašnjem saobraćaju železnicom, brodom i autobusom kad ga nadležni organ uputi ili pozove u drugo mesto radi pregleda pred lekarskom komisijom ili korišćenja banjskog i klimatskog lečenja po ovom zakonu.

Lice iz stava 1 ovog člana ima pravo na naknadu troškova prevoza ako za putovanje nema prevoza sredstvima javnog saobraćaja.

Član 55

Vojni invalid ima pravo na povlašćenu vožnju u unutrašnjem saobraćaju železnicom (prvi razred), brodom (prvi razred), autobusom i avionom (ekonomska klasa), i to za:

- 1) tri putovanja godišnje železnicom, brodom ili autobusom, uz povlasticu od 75% od redovne cene;
- 2) dva putovanja godišnje avionom, uz povlasticu od 50% od redovne cene.

Član 56

Korisnik porodične invalidnine ima pravo na jedno besplatno putovanje godišnje u unutrašnjem saobraćaju železnicom (prvi razred), brodom (prvi razred) ili autobusom, radi obilaska groba palog borca po kome su mu priznata prava po ovom zakonu ako borac nije sahranjen u mestu prebivališta korisnika porodične invalidnine.

Korisnik porodične invalidnine ima pravo na jedno besplatno putovanje i za pratioca kad koristi pravo iz stava 1. ovog člana ako mu je po nalazu lekarske komisije potreban pratilac za vreme putovanja.

Član 57

Korisnik porodične invalidnine ima pravo na jednu povlašćenu vožnju godišnje, u unutrašnjem saobraćaju, železnicom (prvi razred), brodom (prvi razred) ili autobusom uz povlasticu od 75% od redovne cene.

Član 58

Pod jednim putovanjem u smislu čl. 55. do 57. ovog zakona, podrazumeva se odlazak iz polaznog mesta u uputno mesto (vožnja u odlasku) i povratak iz uputnog mesta u polazno ili koje drugo mesto (vožnja u povratku).

Član 59

Kad vojni invalid I do IV grupe kome je priznato pravo na dodatak za negu i pomoć putuje radi ostvarivanja, odnosno korišćenja prava po ovom zakonu, ima pravo na besplatno putovanje i za lice koje mu za vreme putovanja pruža negu i pomoć.

Vojni invalid iz stava 1. ovog člana ima pravo na besplatno putovanje za pratioca i kad koristi povlašćenu vožnju po ovom zakonu.

Vojni invalid kome je određen pratilac za vreme putovanja radi korišćenja banjskog i klimatskog lečenja ima pravo na besplatno putovanje i za pratioca, u odlasku i povratku.

Kad deca - korisnici porodične invalidnine do navršene 15 godine putuju u drugo mesto zbog toga što ih je nadležni organ pozvao ili uputio radi ostvarivanja prava po ovom zakonu, imaju pravo na besplatno putovanje i za pratioca.

10. Prava na putničko motorno vozilo

Član 60

Vojni invalid kome je svojstvo vojnog invalida I grupe priznato trajno zbog amputacije ili teških oštećenja ekstremiteta izjednačenih sa amputacijom ekstremiteta i zbog gubitka vida na oba oka ima pravo na putničko motorno vozilo domaće proizvodnje zapremine do 1000 cm³.

Vojni invalid može ponovo ostvariti pravo na putničko motorno vozilo po isteku sedam godina od dana preuzimanja ranije primljenog vozila.

11. Pomoć u slučaju smrti

Član 61

U slučaju smrti vojnog invalida, član domaćinstva sa kojim je vojni invalid živeo poslednju godinu života, odnosno lice koje se o vojnom invalidu staralo u toku poslednje godine njegovog života ima pravo na jednokratnu pomoć u visini dvostrukog iznosa lične invalidnine umrlog vojnog invalida.

Iznos pomoći iz stava 1. ovog člana ne može biti manji od mesečnog iznosa lične invalidnine koja je pripadala vojnom invalidu III grupe u vreme smrti vojnog invalida.

Član 62

Lice koje je snosilo troškove prevoza vojnog invalida koji umre van svog prebivališta - na putu za zdravstvenu organizaciju, u toj organizaciji ili po povratku iz te organizacije, ima pravo na naknadu troškova prevoza na osnovu specifikacije preduzeća za pogrebne usluge.

12. Naknada za ishranu i smeštaj

Član 63

Vojni invalid i korisnik porodične invalidnine imaju pravo na naknadu za ishranu i smeštaj za vreme putovanja i boravka u drugom mestu kad ih nadležni organ uputi ili pozove u drugo mesto radi pregleda pred lekarskom komisijom ili za vreme putovanja radi korišćenja prava na banjsko i klimatsko lečenje po ovom zakonu.

Pravo na naknadu iz stava 1. ovog člana ima i lice koje je podnelo zahtev za priznavanje svojstva vojnog invalida ili prava na porodičnu invalidninu po ovom zakonu ako mu je konačnim rešenjem priznato to svojstvo, odnosno pravo.

Kad vojni invalid I do IV grupe kome je priznato pravo na dodatak za negu i pomoć putuje radi ostvarivanja, odnosno korišćenja prava po ovom zakonu, ima pravo na naknadu za ishranu i smeštaj za vreme putovanja i boravka u drugom mestu i za lice koje mu za vreme putovanja pruža negu i pomoć.

Vojni invalid kome je određen pratilac za vreme putovanja radi korišćenja banjskog i klimatskog lečenja ima pravo na naknadu za ishranu i smeštaj za vreme putovanja i boravka u drugom mestu i za pratioca, u odlasku i povratku.

Vojni invalid kome je povodom korišćenja prava na zdravstvenu zaštitu van njegovog prebivališta određen pratilac ima, za vreme putovanja i boravka u drugom mestu, pravo na naknadu za ishranu i smeštaj i za pratioca, u visini koja je utvrđena propisom donesenim na osnovu člana 103. ovog zakona ako se naknada za ishranu i smeštaj za pratioca ne obezbeđuje za osiguranike zdravstvene zaštite.

Kad deca korisnici porodične invalidnine do navršene 15 godine putuju u drugo mesto zbog toga što ih je nadležni organ uputio, odnosno pozvao radi ostvarivanja prava po ovom zakonu, imaju pravo na naknadu za ishranu i smeštaj za vreme putovanja i boravka u drugom mestu i za pratioca.

Vojni invalid kome je priznato pravo na dodatak za negu i pomoć i vojni invalid kome nije priznato to pravo, a čije je ukupno zdravstveno stanje, po mišljenju lekarske komisije, takvo da mu je neophodna stalna nega i pomoć i čija je ukupna nesposobnost jednaka nesposobnosti vojnog invalida I grupe, ima pravo na naknadu troškova za ishranu i smeštaj za lice koje mu pruža negu i pomoć za vreme banjskog i klimatskog lečenja koje

koristi na osnovu ovog zakona ako organizacija u kojoj se obavlja lečenje ne obezbeđuje negu i pomoć.

Glava treća

KORIŠĆENJE I PRESTANAK PRAVA

Član 64

Pravo na borački dodatak, ličnu, porodičnu i uvećanu porodičnu invalidninu, dodatak za negu i pomoć, ortopedski dodatak i naknada za vreme nezaposlenosti pripada od prvog dana narednog meseca posle dana ispunjenja uslova propisanih ovim zakonom za priznavanje tih prava ako je zahtev podnesen u roku od tri meseca od dana ispunjenja uslova, odnosno od prvog dana narednog meseca po podnošenju zahteva ako je zahtev podnesen po isteku tog roka.

Danom ispunjenja uslova za ostvarivanje prava po osnovu bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 8. ovog zakona smatra se dan otpuštanja iz Vojske Jugoslavije.

Vojni invalid koristi zdravstvenu zaštitu po ovom zakonu i za vreme od tri meseca od dana prestanka svojstva vojnog invalida. Vojni invalid kome je vojni invaliditet utvrđen privremeno koristi zdravstvenu zaštitu po ovom zakonu i za vreme od tri meseca po isteku poslednjeg dana perioda za koji je vojni invaliditet utvrđen privremeno.

Član porodice vojnog invalida koji je ostvario pravo na zdravstvenu zaštitu po ovom zakonu koristi zdravstvenu zaštitu i za vreme od tri meseca od dana prestanka svojstva vojnog invalida, odnosno od dana smrti vojnog invalida.

Član 65

Mirnodopski vojni invalid koji stekne prava po ovom zakonu po osnovu bolesti i uživa ih najmanje pet godina, pa se posle toga stanje poboljša i procent invaliditeta smanji ispod procenta određenog u članu 8. st. 1. i 2. ovog zakona, zadržava svojstvo mirnodopskog vojnog invalida i koristi prava prema smanjenom procentu invaliditeta, pod uslovom da utvrđeno oštećenje organizma nije manje od 20%.

Član 66

Ako vojni invalid za isto oštećenje organizma ima pravo na novčanu naknadu za telesno oštećenje po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, može, po sopstvenom izboru, koristiti to pravo ili pravo na ličnu invalidninu po ovom zakonu.

Član 67

Vojni invalid koji istovremeno ispunjava uslove za sticanje prava na dodatak, odnosno novčanu naknadu za negu i pomoć po ovom i drugom zakonu može, po sopstvenom izboru, koristiti to pravo samo po jednom zakonu.

Član 68

Vojni invalid i korisnik porodične invalidnine sa prebivalištem u inostranstvu može, po osnovu prava priznatih u skladu sa ovim zakonom, koristiti samo mesečna primanja.

Član 69

Prava po ovom zakonu mogu se koristiti dok postoje uslovi za korišćenje tih prava propisani ovim zakonom, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 70

Korisnik prava propisanih ovim zakonom dužan je da nadležnom organu prijavi promenu koja utiče na korišćenje i prestanak tih prava u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Član 71

Lična, porodična i uvećana porodična invalidnina, dodatak za negu i pomoć, ortopedski dodatak i naknada za vreme nezaposlenosti isplaćuju se po isteku meseca za koji se vrši isplata.

Član 72

Prava po ovom zakonu su lična prava i ne mogu se prenositi na druga lica.

Prava po ovom zakonu koja se stiču po osnovu rane, povrede ili ozlede ne zastarevaju.

Novčana primanja po ovom zakonu koja dospevaju mesečno zastarevaju u skladu sa odredbama saveznog zakona kojim se uređuje zastarelost potraživanja.

Jednokratna novčana primanja po ovom zakonu zastarevaju u roku od dve godine.

Član 73

Pravo na porodičnu invalidninu i ostala prava po ovom zakonu, trajno prestaju bračnom drugu stupanjem u brak, osim ako su ta prava stečena po osnovu nesposobnosti za privređivanje nastalih pre navršenih 45 (udova), odnosno 50 (udovac) godina života.

Pravo na porodičnu invalidninu i ostala prava po ovom zakonu prestaju bračnom drugu koji ne vrši roditeljske dužnosti prema deci sa kojom koristi porodičnu invalidninu. Ako roditelj nastavi da vrši roditeljske dužnosti, može nastaviti da koristi ta prava za vreme dok deca koriste porodičnu invalidninu.

Pravo na porodičnu invalidninu i ostala prava po ovom zakonu prestaju licu iz člana 30. stav 1. tačka 2. ovog zakona danom zasnivanja radnog odnosa, ili osnivanja privatnog preduzeća, radnje ili druge organizacije.

Korisniku porodične invalidnine koji je pravo na porodičnu invalidninu stekao po osnovu nesposobnosti za privređivanje prestaje pravo na porodičnu invalidninu i ostala prava po ovom zakonu danom zasnivanja radnog odnosa ili osnivanja privatnog preduzeća,

radnje ili druge organizacije, osim bračnom drugu koji ispunjava uslove u pogledu godina života za ostvarivanje prava na porodičnu invalidninu.

SMETNJE ZA STICANJE I KORIŠĆENJE PRAVA

Član 74

Osnovna prava utvrđena ovim zakonom ne mogu steći:

- 1) lica koja su prebegla neprijatelju, ili su pobegla iz vojske ili sa vojne dužnosti, ili su sarađivala sa neprijateljem;
- 2) lica koja su se sama ranila ili povredila radi izbegavanja vojne dužnosti;
- 3) lica osuđena pravosnažnom sudskom presudom zbog učestvovanja u ratu na strani okupatora ili njegovih pomagača, kao i lica osuđena pravosnažnom sudskom presudom za ratne zločine.

Osnovna prava propisana ovim zakonom nemaju članovi porodice lica iz stava 1. ovog člana.

Član 75

Prava po ovom zakonu gubi borac, vojni invalid i član porodice palog borca, kao i član porodice vojnog invalida ako je osuđen pravosnažnom sudskom presudom zbog dela predviđenih u članu 74. stav 1. ovog zakona.

Prava po ovom zakonu gubi i član porodice vojnog invalida koji je izgubio prava po ovom zakonu zbog dela predviđenih u članu 74. stav 1. ovog zakona.

Glava četvrta POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Član 76

O pravima po ovom zakonu rešava nadležni organ.

Član 77

Činjenica da je rana, povreda ili ozleda zadobijena pod okolnostima iz člana 2, člana 3. tač. 2. i 3. i čl. 7. i 9. ovog zakona utvrđuje se samo pisanim dokaznim sredstvima iz vremena kada je rana, povreda ili ozleda zadobijena. Izjava stranke i drugih lica, bez obzira na to u kom obliku je data, ne smatra se pisanim dokaznim sredstvom.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, činjenica da je rana, povreda ili ozleda zadobijena pod okolnostima iz člana 2. stav 1. tačka 5. ovog zakona, kao i u ratnom zarobljeništvu u vezi sa tim okolnostima, dokazuje se svim dokaznim sredstvima u

postupku po zahtevu za priznavanje svojstva vojnog invalida podnesenom do 31. decembra 1999. godine.

Pisanim dokaznim sredstvom, u smislu stava 1. ovog člana, za utvrđivanje činjenice da je rana, povreda ili ozleda zadobijena pod okolnostima iz člana 2. i člana 3. tač. 2. i 3. ovog zakona smatra se i medicinska dokumentacija o lečenju koja potiče iz perioda dok su trajale te okolnosti, a najdocnije godinu dana od dana prestanka tih okolnosti.

Činjenica da je bolest nastupila pod okolnostima iz člana 2. i člana 3. tač. 2. i 3. ovog zakona utvrđuje se samo na osnovu medicinske dokumentacije koja potiče iz perioda dok su trajale te okolnosti, a najdocnije do isteka dve godine od dana njihovog prestanka.

Činjenica da je bolest nastupila pod okolnostima iz člana 8. ovog zakona utvrđuje se samo na osnovu medicinske dokumentacije koja potiče iz vremena službe u Vojsci Jugoslavije i perioda od 30 dana po otpuštanju iz Vojske Jugoslavije.

Član 78

Činjenica da je lice od kog članovi porodice izvode prava po odredbama ovog zakona poginulo ili umrlo pod okolnostima iz člana 2. i člana 3. tač. 2. i 3. ovog zakona utvrđuje se samo pisanim dokaznim sredstvima iz vremena kad je lice od koga članovi porodice izvode pravo poginulo ili umrlo. Izjava stranke i drugih lica, bez obzira u kom je obliku saopštena, ne smatra se pisanim dokaznim sredstvom.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, činjenica da je lice od koga članovi porodice izvode prava po odredbama ovog zakona poginulo ili umrlo pod okolnostima iz člana 2. stav 1. tačka 5. ovog zakona, kao i u ratnom zarobljeništvu u vezi sa tim okolnostima, dokazuje se svim dokaznim sredstvima u postupku po zahtevu za priznavanje prava na porodičnu invalidninu podnesenom do 31. decembra 1999. godine.

Član 79

Zahtev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida po osnovu oštećenja organizma nastalog usled bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 2. i člana 3. tač. 2. i 3. ovog zakona podnesen po isteku pet godina od prestanka tih okolnosti, neće se uzimati u postupak.

Član 80

Zahtev za priznavanje svojstva mirnodopskog vojnog invalida po osnovu oštećenja organizma nastalog usled bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 8. ovog zakona, podnesen po isteku pet godina od dana otpuštanja iz Vojske Jugoslavije, neće se uzimati u postupak.

Zahtev za priznavanje prava na porodičnu invalidninu po osnovu lica koje je umrlo od bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 8. ovog zakona, podnesen po isteku pet godina od dana kada je to lice otpušteno iz Vojske Jugoslavije, neće se uzimati u postupak.

Pod otpuštanjem iz Vojske Jugoslavije, u smislu ovog zakona, podrazumeva se prekidanje obaveze služenja vojnog roka, otpuštanje vojnika iz Vojske Jugoslavije po odsluženju vojnog roka ili zbog nesposobnosti za vojnu službu i otpuštanje vojnih obveznika sa vojnih vežbi u jedinicama i ustanovama Vojske Jugoslavije, u smislu propisa o vojnoj obavezi, kao i otpuštanje sa školovanja studenata vojne akademije i učenika srednje vojne škole.

Član 81

Jedinica ili ustanova Vojske Jugoslavije nadležna za vojno lice koje je pod okolnostima iz člana 2. stav 2, člana 3. tačka 2. i člana 7. ovog zakona zadobilo ranu, povredu ili ozledu usled koje je nastupilo oštećenje organizma, odnosno koje pod tim okolnostima pogine ili umre, pokrenuće odmah, po službenoj dužnosti, odnosno na zahtev pravno zainteresovanog lica, postupak radi utvrđivanja uzroka i okolnosti pod kojima je to lice ranjeno, povređeno, ozleđeno, odnosno poginulo ili umrlo.

Postupak u smislu stava 1. ovog člana za lice iz člana 9. ovog zakona pokreće nadležni organ.

Po završenom postupku, nadležna vojna jedinica ili vojna ustanova, odnosno nadležni organ izdaće pravno zainteresovanom licu uverenje o okolnostima pod kojima se slučaj dogodio, radi ostvarivanja prava po ovom zakonu.

Član 82

Vojni invaliditet, pravo na dodatak za negu i pomoć, pravo na ortopedski dodatak, pravo na ortopedska i druga pomagala, pravo na putničko motorno vozilo, nesposobnost za privređivanje kao uslov za ostvarivanje prava po ovom zakonu, kao i činjenica da je bolest u uzročnoj vezi sa vršenjem vojne službe u smislu člana 8. ovog zakona, utvrđuju se na osnovu nalaza i mišljenja nadležnih lekarskih komisija.

Član 83

Lekarsku komisiju koja daje nalaz i mišljenje organu koji u prvom stepenu rešava o pravima po ovom zakonu čine tri lekara specijalista.

Lekarsku komisiju koja daje nalaz i mišljenje organu koji u drugom stepenu rešava o pravima po ovom zakonu čine pet lekara specijalista.

Član 84

Vojni invalid se upućuje na banjsko i klimatsko lečenje na osnovu odobrenja lekarske komisije, odnosno komisije lekara veštaka koju čine tri lekara specijalista.

Članove lekarske komisije i komisije lekara veštaka iz stava 1. ovog člana imenuje nadležni organ. Isti organ određuje sedište i područje rada komisije.

Član 85

Rešenje kojim se utvrđuje vojni invaliditet, pravo na ličnu, porodičnu i uvećanu porodičnu invalidninu, dodatak za negu i pomoć, ortopedski dodatak, naknada za vreme nezaposlenosti, pravo na putničko motorno vozilo, pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava u vezi sa ostvarivanjem prava na zdravstvenu zaštitu, doneseno u prvom stepenu, podleže reviziji.

Reviziju vrši nadležni organ koji u drugom stepenu rešava o pravima po ovom zakonu u roku od tri meseca od dana kada je primio predmet.

Ako je protiv rešenja donesenog u prvom stepenu izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rešava se istim rešenjem. Žalba odlaže izvršenje rešenja.

Revizijom se odlaže izvršenje rešenja, osim rešenja kojim je priznato pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava u vezi sa ostvarivanjem prava na zdravstvenu zaštitu.

Ako protiv rešenja iz stava 1. ovog člana nije izjavljena žalba, organ koji je doneo to rešenje dostaviće ga, zajedno sa spisima predmeta organu nadležnom za vršenje revizije, u roku od osam dana od dana isteka roka za žalbu.

Organ nadležan za vršenje revizije izvršiće reviziju rešenja iz stava 1. ovog člana kad utvrdi da prvostepeni organ nije u zakonskom roku dostavio rešenje na reviziju.

Član 86

Ako lekarska komisija iz člana 83. stav 2. ovog zakona uputi na medicinsko ispitivanje lice na koje se odnosi rešenje koje je u postupku revizije, rok iz člana 85. stav 2. ovog zakona počinje teći po isteku 30 dana od dana kad je ta lekarska komisija dostavila nalaz i mišljenje organu koji vrši reviziju.

Član 87

U vršenju revizije nadležni organ može dati saglasnost na rešenje, može ga poništiti, izmeniti ili ukinuti i sam drugačije rešiti stvar, ili vratiti predmet prvostepenom organu na ponovni postupak.

Nadležni organ će u postupku revizije poništiti ili ukinuti prvostepeno rešenje i, po pravilu, sam rešiti stvar u korist ili na štetu stranke ako utvrdi da su u prvostepenom postupku nepotpuno ili pogrešno utvrđene činjenice, ili da se u postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od uticaja na rešenje stvari, ili da su pogrešno ocenjeni dokazi, ili da je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, ili da je pogrešno primenjen propis na osnovu koga je rešena stvar.

Prvostepeni organ čije je rešenje u postupku revizije poništeno ili ukinuto i vraćeno na ponovni postupak donosi novo rešenje. Novo rešenje podleže reviziji u kojoj se ispituje samo da li je u skladu sa razlozima zbog kojih je ranije prvostepeno rešenje poništeno ili ukinuto.

U postupku revizije, nadležni organ dužan je da pribavi mišljenje lekarske komisije iz člana 83. stav 2. ovog zakona. Kad je u pitanju utvrđivanje invaliditeta po osnovu bolesti

iz člana 4. i člana 8. stav 3. ovog zakona i utvrđivanje stepena oštećenja organizma na osnovu koga se stiče pravo na dodatak za negu i pomoć, lekarska komisija će dati nalaz i mišljenje po izvršenom pregledu vojnog invalida.

Član 88

Protiv rešenja donesenog po žalbi, kao i protiv rešenja donesenog u vršenju revizije može se voditi upravni spor.

Protiv rešenja donesenog u postupku revizije, kojim je rešenje prvostepenog organa poništeno ili ukinuto i vraćeno na ponovni postupak, ne može se voditi upravni spor, bez obzira na to da li je na prvostepeno rešenje izjavljena žalba.

Član 89

Nadležni organ, po službenoj dužnosti, pokreće postupak za donošenje novog rešenja o pravima vojnog invalida kome je procenat vojnog invaliditeta utvrđen privremeno, odnosno o pravima korisnika porodične invalidnine kome je pravo na porodičnu invalidninu utvrđeno privremeno na osnovu privremene nesposobnosti za privređivanje.

Rešenje iz stava 1. ovog člana ima pravno dejstvo od prvog dana narednog meseca po isteku važenja rešenja kojim su procent vojnog invaliditeta, odnosno nesposobnost za privređivanje utvrđeni privremeno.

Ako vojni invalid, odnosno korisnik porodične invalidnine iz stava 1. ovog člana ne pristupi na pregled, ili na drugi način onemogućiti da lekarska komisija iz člana 83. stav 1. ovog zakona da nalaz i mišljenje, smatraće se da je odustao od zahteva za ostvarivanje prava po ovom zakonu i postupak će se obustaviti.

Ako lice iz stava 1. ovog člana podnese ponovni zahtev za utvrđivanje procenta vojnog invaliditeta, odnosno nesposobnosti za privređivanje, i, po tom osnovu, za ostvarivanje prava po ovom zakonu, novo rešenje ima pravno dejstvo od prvog dana narednog meseca od dana podnošenja tog zahteva.

Član 90*

Ako kod vojnog invalida nastupe promene koje su od uticaja na prava utvrđena konačnim rešenjem, vojni invalid može, po isteku dve godine od dana donošenja konačnog rešenja, podneti zahtev za utvrđivanje novog procenta vojnog invaliditeta u vezi sa nastalom promenom.

Propisom za izvršavanje ovog zakona kojim se uređuje utvrđivanje procenta vojnog invaliditeta utvrdiće se oštećenja organizma po osnovu kojih se može podneti zahtev za utvrđivanje novog procenta vojnog invaliditeta i pre isteka roka iz stava 1. ovog člana.

Po zahtevu podnesenom u smislu stava 1. ovog člana postupak će se pokrenuti ako vojni invalid učini verovatnim da je nastala promena od uticaja na utvrđeno pravo.

Smatra se da je učinjeno verovatnim da je nastala promena u smislu stava 3. ovog člana ako vojni invalid o tome podnese nalaz lekara specijaliste i ako posebna lekarska komisija od tri člana lekara specijalista, koju imenuje nadležni organ, na osnovu tog nalaza i druge medicinske dokumentacije, da mišljenje da ima osnova da se preispita utvrđeni procent vojnog invaliditeta.

Vojni invalid čiji je zahtev za utvrđivanje novog procenta vojnog invaliditeta odbijen može ponovo podneti zahtev za utvrđivanje novog procenta vojnog invaliditeta po isteku dve godine od dana donošenja rešenja kojim je zahtev odbijen, a pre isteka tog roka - u slučaju oštećenja organizma utvrđenih u skladu sa stavom 2. ovog člana.

Član 91

Odredbe člana 90 ovog zakona primenjuju se u postupku po zahtevima za utvrđivanje procenta vojnog invaliditeta koje podnese lice kome je prestalo svojstvo vojnog invalida zbog neispunjavanja uslova propisanih zakonom za sticanje tog svojstva u pogledu procenta vojnog invaliditeta.

Član 92

Postupak za rešavanje o pravima po ovom zakonu, okončan rešenjem protiv koga nema redovnog pravnog sredstva u upravnom postupku, može se obnoviti i po isteku rokova predviđenih za obnovu postupka u saveznom zakonu kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Ako je predlog za obnovu postupka podnesen u roku od pet godina od dana dostavljanja rešenja stranci, u postupku obnove primenjuju se propisi koji su važili u vreme donošenja rešenja, a ako je predlog podnesen po isteku tog roka primenjuju se propisi koji važe u vreme podnošenja predloga za obnovu postupka.

Prava utvrđena rešenjem donesenim u postupku obnovljenom po predlogu stranke pripadaju od prvog dana narednog meseca od dana podnošenja predloga za obnovu postupka.

Član 93

Rešenje o pravima po ovom zakonu koje je postalo konačno u upravnom postupku može se ukinuti po pravu nadzora ako je njime povređen zakon u korist pojedinca, a na štetu društvene zajednice, i po proteku roka predviđenog saveznim zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Član 94***

(Prestao da važi)

Član 95

Nadležni organ koji u prvom stepenu rešava o pravima po ovom zakonu izvršava rešenja kojima je priznato pravo na borački dodatak, invalidninu, dodatak za negu i

pomoć, ortopedski dodatak i druga novčana primanja po ovom zakonu i vodi evidenciju o korisnicima prava i izvršenim isplatama po ovom zakonu.

Isplatu godišnjeg primanja vrši nadležni savezni organ.

Legitimacije za besplatnu i povlašćenu vožnju za vojne invalide izdaje nadležni organ iz stava 1. ovog člana.

Za korisnike prava sa prebivalištem u inostranstvu, rešenja iz stava 1. ovog člana izvršava i isplatu odobrava nadležni savezni organ.

Član 96

Troškove postupka za ostvarivanje prava po ovom zakonu snosi organ koji vodi postupak.

Član 97

U postupku ostvarivanja prava po ovom zakonu ne plaća se taksa utvrđena saveznim propisom.

Glava peta OBEZBEĐIVANJE SREDSTAVA ZA OSTVARIVANJE I KORIŠĆENJE OSNOVNIH PRAVA

Član 98

Sredstva za ostvarivanje i korišćenje prava propisanih ovim zakonom obezbeđuju se u saveznom budžetu.

Član 99

Sredstva za ostvarivanje i korišćenje zdravstvene zaštite i drugih prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite po ovom zakonu nadoknađuju se odgovarajućim organizacijama za zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje putem doprinosa koji nadležni organ plaća mesečno po korisniku - nosiocu osiguranja.

Doprinos iz stava 1. ovog člana plaća se po stopi koja važi za plaćanje doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenih na osnovicu koju čini iznos prosečne neto zarade u Saveznoj Republici Jugoslaviji u mesecu za koji se plaća doprinos.

Nosiocem osiguranja, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se vojni invalid i korisnik porodične invalidnine, uključujući i sauživoce.

Sredstva za korišćenje oblika zdravstvene zaštite i drugih prava u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite iz člana 45. stav 2. i člana 46. stav 2. ovog zakona nadležni organ

nadoknađuje organizaciji koja pruža zdravstvene usluge, odnosno organizaciji zdravstvene zaštite.

Iznose propisane na ime učešća osiguranika u troškovima zdravstvenih usluga nadležni organ nadoknađuje organizaciji koja pruža zdravstvene usluge iz člana 49. ovog zakona.

Član 100

Troškove korišćenja banjskog i klimatskog lečenja nadležni savezni organ isplaćuje zdravstvenim i drugim organizacijama u kojima se sprovodi to lečenje.

Član 101

Troškovi koji proizlaze iz izvršavanja obaveza savezne države za ostvarivanje prava po ovom zakonu obezbeđuju se u saveznom budžetu.

Troškovi u smislu stava 1. ovog člana, jesu: troškovi štampanja obrazaca na osnovu kojih se koristi pravo na povlašćenu vožnju po ovom zakonu i obrasca naloga za isplatu mesečnih novčanih primanja po ovom zakonu, sredstva koja se plaćaju na ime troškova platnog prometa i poštanskog, telegrafskog i telefonskog saobraćaja za isplate novčanih primanja po ovom zakonu, kao i sredstva koja se na ime usluga za izvršene isplate plaćaju banci preko koje se vrši isplata novčanih primanja po ovom zakonu vojnim invalidima i korisnicima porodične invalidnine sa prebivalištem u inostranstvu.

Troškovi, u smislu stava 1. ovog člana, jesu i troškovi medicinskih ispitivanja izvršenih po uputu lekarskih komisija iz člana 83. ovog zakona, kao i novčane naknade za rad članova lekarskih komisija koje daju nalaze i mišljenja organima koji rešavaju o pravima po ovom zakonu.

Član 102

Savezni organ nadležan za poslove namenskog korišćenja sredstava saveznog budžeta vrši poslove kontrole korišćenja sredstava namenjenih za ostvarivanje prava po ovom zakonu, sa ovlašćenjima utvrđenim saveznim zakonom.

Glava šesta NADLEŽNOST SAVEZNIH ORGANA

Član 103

Savezni ministar nadležan za pitanja boraca i vojnih invalida (u daljem tekstu: nadležni savezni ministar) doneće propise o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta prema stepenu oštećenja organizma i drugim uslovima i kriterijumima za utvrđivanje vojnog invaliditeta; medicinskim indikacijama za razvrstavanje vojnih invalida od I do IV grupe u stepene dodatka za negu i pomoć; oštećenjima organizma na osnovu kojih vojni invalid ima pravo na ortopedski dodatak i razvrstavanju tih oštećenja u stepene; medicinskim indikacijama na osnovu kojih vojni invalid ima pravo na ortopedska i druga pomagala, vrsti i rokovima trajanja pomagala i načinu ostvarivanja tog prava; indikacijama i

kontraindikacijama za banjsko i klimatsko lečenje vojnih invalida, trajanju tog lečenja, uslovima, postupku i načinu ostvarivanja tog prava; načinu određivanja visine boračkog dodatka i vršenja obračuna sredstava isplaćenih na ime boračkog dodatka, i načinu vođenja evidencije i dostavljanja izveštaja o tim sredstvima; načinu ostvarivanja i korišćenja prava na besplatnu i povlašćenu vožnju, na naknadu troškova prevoza i na naknadu troškova prevoza umrlog vojnog invalida; oštećenjima organizma po osnovu kojih vojni invalid ima pravo na motorno vozilo i vrsti motornog vozila; visini i uslovima korišćenja naknade za ishranu i smeštaj za vreme putovanja i boravka u drugom mestu; načinu isplate mesečnih i drugih novčanih primanja po ovom zakonu, načinu vođenja evidencije o izvršenim isplatama i dostavljanju izveštaja o utrošenim sredstvima, kao i prekršajima za povredu tih propisa; radu lekarskih komisija u postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu; uslovima pod kojima se može odobriti isplata novčanih primanja po ovom zakonu licima sa prebivalištem u inostranstvu, obrascu zapisnika o vršenju inspekcijuskog nadzora i obrascu legitimacije upravnog inspektora, kao i oblicima vojne obuke koji izazivaju povećanu opasnost za oštećenje organizma.

Član 104

Nadležni savezni ministar određuje organe mesno nadležne za rešavanje o pravima po ovom zakonu po zahtevima stranaca koji imaju prebivalište u inostranstvu.

Član 105

Nadležni savezni ministar utvrđuje mesečne iznose lične i porodične invalidnine, dodatka za negu i pomoć, ortopedskog dodatka i naknade za vreme nezaposlenosti, osnov za određivanje boračkog dodatka kao i visinu naknade za rad članova lekarskih komisija u postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu.

Glava sedma NADZOR NAD IZVRŠAVANJEM ZAKONA

Član 106

Nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i propisa donesenih za njegovo izvršavanje vrši nadležni savezni organ.

Član 107

Inspekcijiski nadzor vrši inspektor sa ovlašćenjima da:

- 1) ocenjuje zakonitost rešenja nadležnih organa uprave donesenih u izvršavanju ovog zakona;
- 2) naredi preduzimanje odgovarajućih mera i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u radu nadležnog organa uprave u izvršavanju ovog zakona, u roku koji odredi;

3) upozori na neizvršavanje poslova u upravnoj stvari iz delokruga ovog zakona i odredi rok za izvršavanje tih poslova;

4) zabrani obavljanje upravnih radnji koje su preduzete suprotno odredbama ovog zakona;

5) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo i podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka ako utvrdi da je u upravnom postupku ili rešavanju upravne stvari povređen ovaj zakon radnjama ili nečinjenjem koje ima obeležja krivičnog dela, odnosno prekršaja.

Član 108

Na osnovu nalaza inspektora u vršenju inspekcijskog nadzora nadležni savezni organ ima pravo da:

1) ukine rešenje nadležnog organa uprave doneto u izvršavanju ovog zakona u slučaju da su ispunjeni uslovi iz člana 93. ovog zakona;

2) ukine rešenje nadležnog organa uprave donetog u izvršavanju ovog zakona u slučaju da postoje razlozi i uslovi predviđeni saveznim zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak za ukidanje rešenja po pravu nadzora;

3) neposredno reši upravnu stvar u slučaju da nadležni organ uprave ne postupi po upozorenju inspektora iz člana 107. tačka 3. ovog zakona.

Član 109

Mere i radnje iz člana 107. ovog zakona inspektor naređuje rešenjem.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba nadležnom saveznom organu u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Član 110

Organ nadležan za izvršavanje ovog zakona nad kojim se vrši inspekcijski nadzor dužan je da omogući inspektoru nesmetan pristup da izvrši nadzor, stavi na uvid upravne predmete i isprave, odnosno da daje podatke potrebne za vršenje nadzora.

Član 111

O izvršenom inspekcijskom nadzoru inspektor sastavlja zapisnik u toku vršenja nadzora, a izuzetno u službenim prostorijama nadležnog saveznog organa, u roku od tri dana od dana izvršenog nadzora.

Zapisnik se uručuje, odnosno dostavlja organu uprave nad kojim je izvršen inspekcijski nadzor.

Član 112

Nadležni organ nad kojim je izvršen inspekcijski nadzor dužan je, u roku od tri dana od dana isteka roka za izvršenje naređenih mera, da pismeno obavesti nadležni savezni organ da li su naređene mere izvršene.

Glava osma KAZNENE ODREDBE

Član 113**

Odgovorno lice u nadležnom organu kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara:

- 1) ako ne izvrši reviziju u roku od tri meseca (član 85. stav 2);
- 2) ako izvrši rešenje koje podleže reviziji na koje nadležni organ nije dao saglasnost, osim ako ovim zakonom nije drugačije predviđeno (član 85. stav 4);
- 3) ako u roku od osam dana od dana isteka roka za žalbu ne dostavi rešenje organu nadležnom za vršenje revizije (član 85. stav 5);
- 4) ako u postupku revizije rešenja ne pribavi mišljenje nadležne lekarske komisije iz člana 83. stav 2. ovog zakona (član 87. stav 4);
- 5) ako blagovremeno ne pokrene postupak po službenoj dužnosti za donošenje novog rešenja o pravima vojnog invalida kome je procent vojnog invaliditeta utvrđen privremeno, odnosno o pravima korisnika porodične invalidnine kojima je pravo na porodičnu invalidninu utvrđeno privremeno po osnovu privremene nesposobnosti za privređivanje (član 89. stav 1);
- 6) ako ne izvrši rešenje ili ne vodi evidenciju o korisnicima prava i izvršenim isplatama po ovom zakonu (član 95. stav 1);
- 7) ako ne postupi po konačnom rešenju inspektora kojim je naređeno otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka (član 107. tač. 2. i 4);
- 8) ako inspektoru ne omogući pristup i potrebne uslove za vršenje inspekcijskog nadzora, ne stavi na uvid upravne predmete, isprave, odnosno ne da podatke potrebne za vršenje nadzora (član 110);
- 9) ako u ostavljenom roku ne obavesti nadležni savezni organ o izvršenju, odnosno neizvršenju preduzete mere (član 112).

Glava deveta PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 114

Lica kojima su do dana stupanja na snagu ovog zakona priznata prava po propisima koji prestaju da važe stupanjem na snagu ovog zakona, a koja su utvrđena ovim zakonom, i dalje koriste ta prava pod uslovima, u obimu i na način utvrđen ovim zakonom.

Lica kojima su do dana stupanja na snagu ovog zakona priznata prava po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako ta prava nisu propisana ovim zakonom, i dalje koriste ta prava pod uslovima, u obimu i na način utvrđen propisima na osnovu kojih su im prava priznata.

Lica koja do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu ostvarila svojstvo ratnog vojnog invalida, a ispunjavaju uslove po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, mogu ostvariti ta prava po ovom zakonu.

Član 115

Borcima iz člana 2. stav 2. ovog zakona, kao i članovima njihovih porodica obezbeđuju se prava po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 116

Vojni invalid - jugoslovenski državljanin kome je svojstvo vojnog invalida priznato do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako osnov za sticanje tog svojstva nije predviđen ovim zakonom, zadržava svojstvo vojnog invalida i koristi prava u obimu i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 117

Korisnik porodične invalidnine - jugoslovenski državljanin kome je to pravo priznato do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako osnov za sticanje tog prava nije predviđen ovim zakonom, koristi i dalje to pravo i druga prava u obimu i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 118

Korisnik porodične invalidnine - jugoslovenski državljanin koji je to pravo ostvario kao član porodice lica poginulog ili umrlog od posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene u oružanim snagama Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, odnosno Federativne Narodne Republike Jugoslavije, ima pravo na porodičnu invalidninu u iznosu iz člana 33. stav 2. ovog zakona.

Član 119

Zahtevi za rešavanje o pravima po kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona postupak nije okončan konačnim rešenjem, rešice se u skladu sa propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona ako je to povoljnije za podnosioca zahteva.

Član 120

Odredbe ovog zakona kojima su uređeni uslovi i postupak za priznavanje svojstva mirnodopskog vojnog invalida analogno se primenjuju u rešavanju zahteva za priznavanje tog svojstva po osnovu oštećenja organizma zadobijenog pod okolnostima iz člana 11. stav 1, člana 12. st. 1, 2. i 3. i člana 13. stav 1. tačka 2. Zakona o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list SFRJ", br. 68/81, 41/83, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90).

Član 121

Odredbe ovog zakona kojima su uređeni uslovi i postupak za priznavanje prava na porodičnu invalidninu članovima porodice lica poginulog ili umrlog od posledica rane, povrede ili ozlede zadobijene pod okolnostima iz čl. 7. i 9. ovog zakona, odnosno umrlog od bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 8. ovog zakona, analogno se primenjuju u rešavanju zahteva za priznavanje tog prava po osnovu lica poginulog ili umrlog od posledica rane, povrede ili ozlede zadobijene pod okolnostima iz člana 11. stav 1. i člana 13. stav 1. tačka 2, odnosno umrlog od bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 12. st. 1, 2. i 3. Zakona o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list SFRJ", br. 68/81, 41/83, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90).

Član 122

Nadležni organ doneće po službenoj dužnosti, u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, rešenja o prevođenju prava vojnih invalida kojima je to svojstvo priznato po osnovu bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 2. stav 1. tačka 5. ovog zakona, kao i u ratnom zarobljeništvu u vezi sa tim okolnostima, odnosno po osnovu pogoršanja pod tim okolnostima ranije postojeće bolesti.

Nadležni organ pokrenuće po službenoj dužnosti, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, postupak za priznavanje svojstva vojnog invalida u slučaju kada je pre dana stupanja na snagu ovog zakona, postupak po zahtevu za priznavanje tog svojstva po osnovu bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 2. stav 1. tačka 5. ovog zakona, kao i u ratnom zarobljeništvu u vezi sa tim okolnostima, odnosno po osnovu pogoršanja pod tim okolnostima ranije postojeće bolesti, okončan odbijanjem zahteva zbog neispunjavanja uslova u pogledu procenta vojnog invaliditeta, s tim da je u postupku utvrđen procent vojnog invaliditeta od najmanje 20%.

Prava priznata rešenjem iz st. 1. i 2. ovog člana teku od prvog dana narednog meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 123

Nadležni organ doneće po službenoj dužnosti, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, rešenja o pravu na uvećanu porodičnu invalidninu za decu palog borca - korisnike porodične invalidnine koja imaju drugog roditelja.

Pravo na uvećanu porodičnu invalidninu po rešenju iz stava 1. ovog člana teče od prvog dana narednog meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 124

Nadležni organ doneće po službenoj dužnosti, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, rešenja o pravu na porodičnu invalidninu u iznosu iz člana 33. stav 2. ovog zakona za korisnike porodične invalidnine koji su to pravo ostvarili kao članovi porodice vojnika na služenju vojnog roka i lica u rezervnom sastavu poginulog ili umrlog od posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene za vreme vršenja vojnih dužnosti u Vojski Jugoslavije, kao i za korisnike porodične invalidnine iz člana 118. ovog zakona.

Prava po rešenju iz stava 1. ovog člana teku od prvog dana narednog meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 125

Nadležni organ obezbediće po službenoj dužnosti, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, izvršavanje rešenja donesenih do dana stupanja na snagu ovog zakona koja nisu izvršavana zbog primene odredaba čl. 81, 82. i 83. Zakona o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list SFRJ", br. 68/81, 41/83, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90).

Prava priznata rešenjem iz stava 1. ovog člana teku od prvog dana narednog meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 126

Potraživanja vojnih invalida i korisnika porodične invalidnine sa prebivalištem u inostranstvu na ime mesečnih novčanih primanja koja nisu izmirena do dana stupanja na snagu ovog zakona obračunaće se na osnovu mesečnih iznosa tih primanja koji važe na dan isplate.

Član 127

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list SFRJ", br. 68/81, 41/83, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90), Zakon o osnovnim pravima nosilaca "Partizanske spomenice 1941" ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90, osim odredaba čl. 1a, 2, 3, 5, 6a, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 18a, 19, 20, 22, 23a i 23b), Zakon o osnovnim pravima boraca španskog nacionalnooslobodilačkog i revolucionarnog rata od 1936. do 1939. godine ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90, osim odredaba čl. 2a, 3, 4, 6, 7a, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 19a, 20, 21, 23, 24a i 24b), Zakon o osnovnim pravima lica odlikovanih Ordenom narodnog heroja ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 21/74, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90, osim odredaba čl. 2, 3, 5, 6, 8, 10a, 10b, 10v, 10d, 11, 12, 12a, 13, 14, 14a, 15, 17. i 19), Zakon o osnovnim pravima lica odlikovanih ordenom Karađorđeve zvezde s mačevima, ordenom Belog orla s mačevima i Zlatnom medaljom Obilića ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 22/73, 33/76, 68/81, 75/85, 44/89 i 87/89, osim odredaba čl. 1a, 2, 4,

11. i 11a) i Zakon o boračkom dodatku ("Službeni list SFRJ", br. 67/72, 33/76, 32/81, 68/81, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90, osim odredaba čl. 4, 5, 6, 8, 11. i 15).

Član 128

Ovaj zakon stupa na snagu 1. jula 1998. godine.